
ПОДІЇ

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ

АНАТОЛІЯ ЯКОВИЧА ЦИГАНЕНКА

29 листопада 2012 року на 84-му році пішов із життя Анатолій Якович Циганенко – відомий вчений-мікробіолог, видатний організатор вищої медичної освіти СРСР та України.

Анатолій Якович був був яскравою людиною, неперевершеною особистістю, наставником та вчителем з великої літери.

Народився він 25 червня 1929 року в селі Кочубеївка Чутівського району Полтавської області. В 1948 р. після закінчення Миргородської середньої школи поступив на перший курс санітарно-гігієнічного факультету Харківського медичного інституту, з яким у подальшому зв'язано його становлення як людини, педагога, вченого, керівника.

З 1954 по 1956 р. Анатолій Якович навчався в аспірантурі на кафедрі мікробіології, з 1956 р. працював асистентом, з 1959 р. – доцентом. З 1971 по 2012 р. був завідувачем кафедри мікробіології, вірусології та імунології Харківського національного медичного університету.

Великий організаторський талант і прогресивні ідеї щодо подальшого розвитку навчального процесу дозволили Анатолію Яковичу протягом багатьох років плідно працювати на найвищих посадах у ВНЗ. З 1964 по 1986 р. він був проректором з навчальної роботи, з 1986 по 2005 р. – ректором Харківського

державного медичного університету, з 2005 р. – почесний ректор ХНМУ.

Співробітниками кафедри під керівництвом професора А.Я. Циганенка виконана серія наукових робіт з вивчення комбінованої дії антибіотиків і біостимуляторів при гнійних інфекціях.

Анатолій Якович одним з перших в Україні розпочав наукові дослідження у сфері спрямованого транспорту антибіотиків за допомогою ліпосом, розшифрування молекулярно-генетичних механізмів колективної поведінки бактерій.

Науковий доробок Анатолія Яковича Циганенка складають 525 наукових робіт, 34 монографії, 28 авторських свідоцтв на винаходи і патенти, 32 методичні рекомендації. Він є автором 23 підручників і навчальних посібників. Результати досліджень, виконані під керівництвом професора, були оприлюднені і одержали позитивну оцінку на понад 100 міжнародних і вітчизняних конгресах, з'їздах, симпозиумах та конференціях.

Анатолій Якович був дуже чуйною людиною. Ніяка проблема викладача, співробітника або студента не залишала його байдужим. До останніх днів життя до нього йшли люди за порадою або допомогою.

А.Я. Циганенко був блискучим лектором. Прочитані ним лекції пам'ятають і багато років згадують випускники університету різних років.

Діяльність Анатолія Яковича отримала широке визнання. Він був доктором медичних наук, професором, мав почесне звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР» (1979), був обраний дійсним членом Академії наук Вищої школи України (1995), Української академії наук національного прогресу (1993), Міжнародної академії комп'ютерних наук і систем (1993), Нью-Йоркської академії наук (1996), почесним членом Варшавської академії медицини (1998), академіком Всесвітньої академії медичних наук ім. Альберта Швейцера (1999), почесним академіком Української медичної стоматоло-

логічної академії (1995), Тернопільського державного медичного університету (2011) та Харківського інституту мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України.

Анатолія Яковича було нагороджено радянським орденом «Знак пошани», Почесною відзнакою Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня (1996) II ступеня (1999), I ступеня (2004), знаком «Відмінник освіти України», почесною грамотою Президії Верховної Ради України, орденом «За розвиток науки і освіти», орденом «За трудові досягнення IV ступеня», золотою медаллю – «10 років незалежності України», 6 медалями. Він був визнаний Харків'янином XX століття та Харків'янином 2002 року.

Анатолій Якович Циганенко був засновником і багаторічним головним редактором журналів «Медицина сьогодні і завтра» та «Експериментальна і клінічна медицина», а з 2005 р. до кінця життя – почесним головним редактором, з 2010 р. – головою редакційної ради.

Співробітники та студенти Харківського національного медичного університету, все медичне товариство, мікробіологи, вірусологи та імунологи України сумують через втрату Анатолія Яковича Циганенка. Ми назавжди запам'ятаємо його як оптимістичну, енергійну та чуйну людину.

Ректорат

*Профспілковий комітет
співробітників та студентів*

*Спілка молоді
Харківського національного
медичного університету*

Редколегія журналу

ПЛАТОН ЛУКИЧ ШУПИК

К 105-летию со дня рождения

28 ноября 2012 года исполнилось 105 лет со дня рождения Платона Лукича Шупика, гигиениста, хирурга, организатора здравоохранения, государственного деятеля.

Родился Платон Лукич в с. Будилка Лебединского района Сумской области. Он рано лишился матери и уже с 10-летнего возраста начал трудиться в местном совхозе на сезонных работах. После окончания сельской школы учился в Богодуховской профессионально-технической школе, затем поступил на рабфак при Харьковском медицинском институте.

В 1927–1931 г. П.Л. Шупик обучался в Харьковском медицинском институте, после окончания которого был оставлен аспирантом на кафедре факультетской хирургии, потом работал в урологической клинике этой кафедры, которой в то время заведовал профессор В.Н. Шапов – один из основоположников переливания крови в стране. В 1935 г. Павел Лукич – ассистент той же кафедры, в 1938 г. – старший ассистент, затем доцент, при этом активно участвует в работе урологической секции Харьковского научного медицинского общества. В 1940 г. П.Л. Шупик защитил кандидатскую диссертацию «Диагностическая ценность измерения сопротивления электрическому току органов и тканей». В ноябре того же года его назначают директором (ректором) 2-го Харьковского медицинского института.

Платон Лукич постарался сразу же детально разобраться во всех вопросах жизни нового для себя института. Предлагаемые им решения по всем обсуждаемым вопросам были четкими, обоснованными, с указанием конкретных сроков и исполнителей. Одним из первых был рассмотрен вопрос о методике преподавания. Заседанию предшествовало заслушивание отдельных лекций компетентными комис-